THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
APR 14 1930

פרץ הירשביין, היינט 8,30 — ״אידישע קאלאניזאציע אין סאוועטן רוסלאנד״ — **מארגן, 8.30 אוונט, ארץ ישראל**

ביידע לעקציעס אין פרץ זאל. באנקעט מיטוואך אוונט נאך דער לעקציע
אויפזיכט, קולטור געזעלשאפט

זון אויפגאנג — 5.52
זון אונטערגאנג — 7.09

וועטער: קלאר און מילד

דאס אידישע ווארט
THE GATEWAY OF THE WEST
THE ISRAELITE PRESS

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

די איינציקע אידישע צייטונג אין מערב קאנאדע עטאבלירט אין 1910 דערשיינט יעדן טאג

Vol. 20, No. 70. Winnipeg, Tues. April 8, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג. דינסטאג י׳ ניסן, תר״ץ.

פוילישע אידן אין שרעק פאר בלוט בלבולים

אנב - אורחא
פון מארק

דאס רייזיק רוסישע לאנד און דער רוסישער מענש זיינען אלעמאל געווען א טיפע געהיימעניש, א גרויסע רעטעניש פאר דער דרויסנדיקער וועלט.

ניט נאר פאר דער דרויסנדיקער. די רוסישע אינטעליגענציע האט זיך תמיד אליין געגריבלט אין'ם קאמפלעקס פון דער רוסישער נשמה, און בלויז אייניקע פון די גאר גרויסע רוסישע דיינקער און קינסטלער איז געלונגען אויפצוהויבן א ביסל דעם פארהאנג אויף דער דאזיקער רעטעניש.

דאס נייע, סאוועטישע רוסלאנד, איז פאר דער דרויסנדיקער וועלט אבער ביז היינטיקן טאג די זעלבע רעטעניש, אויב נאך ניט קיין גרעסערע: צו דער אלטער רעטעניש איז צוגעקומען די רעטעניש פון דער רעוואלוציע.

און צו קיין גייסטיקע ריזן פונ'ם דאסטאיעווסקי און טאלסטאי מאסשטאב, וואס זאלן ווארפן א ליכט אויף דער פינסטערניש, האט דער דור ניט זוכה געווען. און טאמער איז געווען איינער וואס האט געהאט אנגעטאפט דעם דופק פון דער רעוואלוציע (אלעקסאנדער בלאק), איז ער אויך געשטארבן . . .

* * *

און אזוי קאנען מיר עד־היום, שוין באלד צו דער בר־מצוה פון דער רעוואלוציע, נאך אלץ קיין טאלק ניט דערגיין, וואס דארטן קומט פאר.

דאס לאנד איז איצט פארהעלטנסמעסיק אפן. דעלעגאציעס און פריוואטע מענשן פארן אהין און קומען צוריק. עס קומען אהער אן פון דארטן בריוו און צייטונגען. עס קומען אהער לעבעדיקע עדות, אין דער פערזאן פון אימיגראנטן, וואס האבן דורכגעלעבט אליין אלע פאזן פון דער רעוואלוציע, ביז דעם סאמע לעצטן לינקן קורס און דעם רעכטן "השיבנו נאזאר".

פארן אהין פארברענטע קאמוניסטן, און קומען צוריק אנטוישטע און פארביטערטע אנטי־קאמוניסטן. פארן אהין אויסגעשפראכענע קעגנער פונ'ם באלשעוויזם, און קומען צוריק באגייסטערטע אנהייגער. זיצן דארט קארעספאנדענטן פון גרויס־קאפיטאליסטישע צייטונגען און שרייבן מיט באוואונדערונג וועגן די רעוואלוציאנערע דערגרייכונגען פונ'ם באלשעוויזם, און סאציאליסטישע קארעספאנדענטן, וואס שרייבן פארקערט.

און די בריוו און די פערזענלאכע גרוסן, — וואס פאר א מיש־מאש פון קעגנזאצן און ווידערשפרוכן, — פון דער העכסטער באגייסטערונג, ביז דער טיפסטער אנטוישונג און פארצווייפלונג.

און אין גאר א סך פאלן זיינען דאס ערלאכע, אביעקטיווע מיינונגען, — און [illegible]

[illegible]

פראלעטאריער. אפשר וואלט ער עס גע־דארפט נאך ווייטער באשרייבן צו עט־לאכע צענדליק טויזנט, — דעם "אוואנ־גארד פונ'ם אידישן פראלעטאריאט", ווי די פארטיי־קאמוניסטן האבן זיך ליב צו באצייכענען.

ער האט אין זיין רעדע געזאגט נאך א סך זאכן, וואס האבן זיכער שאקירט יעדן רעכט־דיינקענדיקן קאמוניסט, — דא איז ניט דאס פלאץ זיי אויסצורעכע־נען.

אומפארטייאיש? זיכער. ערנסט, ער־לאך און אויפריכטיק? ווער פון די וואס קאנען הירשביינען, — און ווער פון אונז קאן אים סיידן ניט? — ווער פון אונז קאן עס אויף איין מינוט א צווייפל מאן אין זיין ערנסטקייט, ערלאכקייט און אויפריכטיקייט?

אבער די רעטעניש האט ער פאר אונז נאך אלץ ניט געלייזט. ווי אנדערע צענדלי־קער און הונדערטער גרוס־בריינגער פונ'ם לאנד פון סאציאלער רעוואלוציע, — כאטש איך פערזענלאך צווייפל ניט, אז פרץ הירשביין איז דער באגלויבטסטער עדות.

* * *

די רעטעניש איז באמת אזוי גראנדי־עז, אז ס'איז זי אוממעגלאך צו פאר־כאפן מיט'ן מענשלאכן אויג, — אפילו מיט אזא דערפארענעם, דורכדרינגענדיקן און אביעקטיוון אויג, ווי פרץ הירש־ביינ'ס.

ס'איז ווי די לבנה: מיר, אויף דער ערד, קאנען ניט זעען מער ווי איר איין זייט, בעת די איינוואוינער פון ערגעץ אן אנדער פלאנעטע אין רוים קאנען זע־ען נאר איר צווייטע זייט.

עס איז דא אזא שארפער קאנטראסט פון בלענדנדיקן ליכט און פינסטערן שא־טען אין דער רוסישער רעוואלוציע (ווי אין דער רוסישער נשמה), אז אדער מיר ווערן פארבלענדעט פונ'ם ליכט און זעען ניט דעם שאטן, אדער דער שאטן פארשטעלט פון אונזערע אויגן דאס ליכט.

פרץ הירשביין זעט אביסל בעסער. באמערקט ער, אז ס'איז דא אויך שאטן. אבער ס'איז ביי אים אן סכנות. דאס ליכט, איז ער זיכער, וועט פארטרייבן דעם שטן.

זיין גלויבן איז אבער שוין מער א סוביעקטיווער, ווי אן אביעקטיווער. און איינעמס גלויבן איז שוין ניט קיין אי־בערצייגונג פאר'ן צווייטן . . .

מער וועגן דעם ענין — מארגן.

פסח סעזאן בריינגט עפידעמיע פון בלוט־בלבולים. — אידן באפאלן אין צוויי שטעטלאך. — איין איד פאגראמירט פון אויפגעהעצטן המון

(ספעציעלע טעלעגראמעס צו "דאס אידישע ווארט" פון "איטא")

לובלין, אפריל 8 (איטא). — אינ'ם דארף לובעלסקי ארום לובלין איז די אידישע באפעלקערונג טעראריזירט געווארן צוליב א בלוט בלבול.

א פויער מיט זיין 24 יאריקער טאכ־טער איז געקומען אינ'ם מארק טאג און ער האט זיך ווי געוויינלאך אפגעשטעלט ארום זיין אידישן קרעמער דרוק צו ווע־מען ער פלעגט שטענדיק פארקויפן זיי־נע פראדוקטן.

ווען דער פויער איז פארטיק געווארן מיט זיין מסחר, איז ער אוועק הינטער דרוק'ס הויז אכטונג צו געבן אויף זיי־נע פערד, איבערלאזנדיק זיין טאכטער ביים אידן אין שטוב.

ווען דאס מיידל האט באמערקט אז דרוקס פרוי פאררעגלט די טיר, כדי זי זאל מיט זיכערקייט קאנען איבערלאזן דאס הויז ווען זי האט געדארפט ארײנ־גיין אין קעלער, האט זי זיך דערשראקן און זי האט אויסגעזעצט א פענסטער און זי האט אנגעהויבן שרייען נאך הילף. איר פאטער האט זי באלד ארויסגעכאפט דורך דעם פענסטער און באלד האט זיך פאר־זאמלט א המון און איז געווען גרייט צו נעמען זיך צו דער אידישער משפחה. גליק לאכערווייזע האט זיי די פאליציי צעטריבן אין צייט.

ווילנע, אפריל 8 (איטא). — אין דעם שטעטל ווילייקי, ארום ווילנע, איז גע־מאכט געווארן א בלוט בלבול אויף דער אידישער פאמיליע גינזבורג אז זיי האבן דערמארדעט זייער קריסטלאכע דינסטמיידל פאר פסח.

אין דער צייט ווען דאס מיידל איז גע־ווען צו גאסט ביי קרובים אין א דער־בייאיקן דארף האבן זיך שוין געפונען עדות וועלכע האבן געשווארן אז זיי האבן אליין געזען ווי אזוי גינזבורג האט געשאכטן דאס מיידל. א באנדע כוליגא־נעס האבן זיך באלד אריינגעריסן צו גינז־בורג'ן אין הויז און זיי האבן דארט פון אלצדינג געמאכט א תל. ענדלאך איז דאס מיידל געקומען א פרישע און געזונטע צו־ריק אהיים. גינזבורג האט איבערגעגעבן דעם ענין אין געריכט.

—(::)—

נייעס פון קווינס טעאטער

מר. סעם פרידמאן, פון שיקאגא, וועל־כער פרעזענטירט די נייע געסט אין קווינס טעאטער, מעלדעט, אז אלע נויטיקע פאר־בארייטונגען זיינען געמאכט געווארן פאר דער ערשטער פארשטעלונג וואס וועט גע־שפילט ווערן מאנטאג אוונט, דעם 14טן אפריל (צווייטער טאג פסח).

די נייע געסט ווי עס איז שוין געמעל־דעט געווארן זיינען: בעני אדלער, עליא ראזענטאל, מיכל ראזענבערג און קלארא מארגאלין. זיי צוזאמען מיט די פריערדיקע פארבליבענע מיטגלידער פון קווינס טעאטער וועלן אויפטרעטן מאנטאג אוונט אין א שיינער מעלאדראמע אין דריי אק־טען. די מעלאדראמע הייסט "ערלאכע מיידלאך."

מר. פרידמאן בעט אונז צו מעלדן, אז אים איז געלונגען אראנזשירן א אידישע ראדיא שטונדע פאר פרייטאג אוונט פון 10 ביז 11 אזייגער אין וועלכער די גאנצע קווינס טעאטער טרופע וועט זיך באטייליקן.

סאוועט רעגירונג נעמט זיך ערנסט צו פארבעסערן די לאגע פון די אידישע בעל־מלאכה'ס

מאסקווע, אפריל 8 (איטא). — די סאוועטן רעגירונג האט היינט געמאכט א סוף צו אירע פארפאלגונגען קעגן די קוסטארן. די רעגירונג האט ארגאניזירט א ספעציעלע קאמיסיע וועמעס אויפגאבע עס וועט זיין צו פארזארגן די קוסטארן מיט רויע מאטעריאל. זיי וועלן פון היינט אן ניט באזייטיקט ווערן פון די קאאפעראטיוון, זיי וועלן מער ניט דארפן צאלן קיין צו גרויסע שטייערן און זייער איינגנטום וועט ניט קאנפיסקירט ווערן פאר שטייערן.

די קאמיסיע וועט אויך דארפן פאר־זארגן די קוסטארן מיט קרעדיטן און וועט זיי דארפן ארויסהעלפן צו פארקויפן זייערע אויסגעארבעטע פראדוקטן.

די קאמיסיע באשטייט פון פארטרע־טער פון דעם האנדלס קאמיסאריאט, פי־נאנצן, ארבעטער און אויך פון דער רע־גירונגס באנק און פון דער אסאסיאציע פון די צענטראלע קאאפעראטיוון.

עס איז אנגעוויזן געווארן אז די פרא־דוקציע פון די קוסטארן האט נאך אלץ א באדייטענדן ווערט פאר דער סאוועט־טישער אינדוסטריעלער אנטוויקלונג און דעריבער איז עס וויכטיק אז מער אויפ־מערקזאמקייט זאל געגעבן ווערן צו איר נארמאלער אנטוויקלונג.

פארלאנגט מען זאל קאנען דעפאר־טירן אימיגראנטן ביז 10 יאר

טאראנטא, אפר. 8. — פרעמיער ג. ה. פערגוסאן האט אויפגעפאדערט די פעדע־ראלע רעגירונג, זי זאל ענדערן די דעפאר־טאציע געזעצן אזוי, אז אן אויסלענדער זאל קאנען דעפארטירט ווערן די ערשטע צען יאר פון זיין אנוועזנהייט אין לאנד.

פרעמיער פערגוסאן באקלאגט זיך אויף דער פארשפרייטונג פון קאמוניסטישע בלעטלאך איבער דער פראווינץ, באזונ־דערס אין די שולן פון צפון אנטאריא. ער גלויבט, אז ווען דער פעריאד פון דעפאר־טאציע זאל פארלענגערט ווערן ביז צען יאר, וועט דער פראווינציעלער יוסטיץ דעפארטמענט קאנען זיך בעסער ספרא־וועץ מיט דעם ענין.

מר. פערגוסאן דערקלערט, אז ער האט וועגן דעם ענין שוין געשריבן צו פרעמיער קינג וועלכער האט אים צוגעזאגט צו נע־מען עס אין אנבאטראכט. ער האט אויך גערעדט וועגן דעם א שמועס מיט'ן דעפוי־טי אימיגראציע מיניסטער וו. דזש. עגאן, וועלכער זעט אויס צו זיין גינסטיק גע־שטימט צו דעם פארשלאג.

ניין קריסטלאכע און צוויי אידישע נויירסעס אין דעטראיטער קליניק נעמען זיך פאר לערנען אידיש — און מאכן גוטן דערפאלג

(ספעציעלע טעלעגראמעס צו "דאס אידישע ווארט" פון "איטא")

דעטראיט, אפר. 8 (איטא). — ניין קריסטלאכע נויירסעס און צוויי אמעריקאנער געבארענע אידישע נויירסעס פון דער היגער נארט־ענדער קלי־ניק האבן באשלאסן אויסצולערנען זיך אידיש. דער דירעקטאר פון דער קלי־ניק האט צוגעשטימט, אז זיי דארפן אויסלערנען זיך אידיש, כדי צו פאר־גרעסערן זייער נוצלאכקייט אין דער קליניק, וואס געפינט זיך אינ'ם אידישן געגנט און וואו די מייסטע פאציענטן זיינען אידן, וואס ריידן אידיש.

דער דירעקטאר האט דערפאר געעפנט פאר זיי א קלאס אין אידיש. ה' לאכאווער, לערער פון דער היגער תלמוד־תורה, איז באשטימט געווארן אינסטרוקטאר פאר דעם קלאס.

דער קורס האט זיך אנגעהויבן לעצטן אקטאבער, 1929, און די קלא־סען זיינען דורכגעפירט געווארן צוויי מאל א וואך. דער טעקסט־בוך איז גע־ווען "אידיש פאר אנפאנגער" פון אסטראווסקי און הורוויץ.

די תלמידות האבן גאר ניט קיין "גויאישע קעפ", ווי עס ווייזט זיך ארויס. פאר דער קורצער צייט פון קארגע זעקס חדשים האבן זיי זיך ניט נאר אויסגעלערנט ריידן אידיש, נאר אויך לייענען און שרייבן פריי די שפראך.

דער קליניק דירעקטאר איז אזוי צופרידן מיט'ן רעזולטאט, אז ער האט באשלאסן פארצוזעצן איצט דעם קורס פאר אלע אנדערע נויירסעס פון דער קליניק.

בארויבטער געפינט באנדיטס רעוואלווער און קערט אים אום דעם באלעבאס

שיקאגא, איל., אפריל 7. — די צייט פון ריטערלאכע באנדיטן איז אפנים פארביי. היינטיקע באנדיטן זיינען אזוי פארטאן אין זייער "ביזנעס", אז זיי האבן ניט קיין צייט אפילו פאר דער העפלאכקייט צו באדאנקען זייער קרבן, וואס טוט זיי אן אמת'ע טובה, אויסער דעם לאזן זיך בארויבן.

מר. און מרס. דזשאן קארדעל מיט א פארטיע זיינען פארהאלטן געווארן פון דריי באנדיטן, — שיקאגעס ערן־בירגער. — ביים אריינגאנג אין א האטעל אויף שערידאן ראוד. זיי האבן פארלארן אזוי צוויי טויזנט דאלאר אין צירונג. די בא־רויבטע זיינען נאך געווען מזל'דיק, וואס די באנדיטן האבן ניט געזוכט ביי די דאר מען אין די מיילער און הינטער די קי־שעלאך פון אוטאמאביל, וואו מען האט אריינגעכאפט צו באהאלטן נאך צירונג אין ווערט פון אכט טויזנט דאלאר.

בעת זיינע געהילפן האבן "געארבעט", איז ביים אנפירער פון די באנדיטן ארויס־געפאלן דער רעוואלווער פון האנט. מר. קארדעל האט זיך אנגעבויגן און גע־האלפן זוכן דעם רעוואלווער אין דער פינסטערניש. מר. קארדעל האט דעם רעוואלווער געפונען און האט אים העפ־לאך דערלאנגט דעם באנדיטן פירער. יע־נער האט צוגענומען דעם רעוואלווער און האט אפילו ניט באדאנקט דעם כשר'ן לעמעשקע . . .

הירשביין רעדט היינט וועגן איד. קאלאניזאציע

פרץ הירשביין, וועלכע איז איצט ביי אונז א גאסט אין שטאט, וועט היינט האלטן א פארטראג, 8.30 אוונט, אין פרץ זאל. די טעמע וועט זיין "אידישע קא־לאניזאציע". ער וועט ווארשיינלאך הויפט זאכלאך ריידן וועגן דער אידישער קא־לאניזאציע אין סאוועט רוסלאנד, וואו ער האט באזוכט די אידישע קאלאניעס, נייע און אלטע, און האט די פראגע בא־זונדערס שטודירט. ער וועט אבער מסת־מא אויך בארירן די אידישע קאלאניזא־ציע אין אנדערע לענדער, באזונדערס אין ארץ־ישראל.

מארגן (מיטוואך) וועט ער דא האלטן זיין צווייטע און לעצטע לעקציע איבער "ארץ־ישראל". א באנקעט לכבוד פרץ הירשביין און אסתר שומיאטשער וועט דורכגעפירט ווערן נאך דער לעקציע ביי מרס. ב. העסטרין, אבערדין עווע.

—(:־:)—

מעיאר הוד ווידערער־וויילט אין מאנטרעאל

מאנטרעאל, אפר. 8. — מעיאר קאמי־ליען הוד איז אין די נעכטיקע מוניציפאַ־לע וואלן ווידערערוויילט געווארן צום אמט פון מעיאר מיט 78,217 שטימען, צו 36,583 שטימען פאר אלדערמאן מעטיר־סאן, אן ענגליש־ריידנדיקער אפאנענט. פון די 35 אלדערמען אין שטאט־ראט וועלן נאך די וואלן זיין 18 וואס שטיצן מעיאר הוד.

מעיאר הוד האט אנגעפירט זיין קאמ־פיין אונטער'ן לאזונג פון "אויסראמען די קליקע פון סיטי־האל", און די דערמאנטע 18 דערוויילטע אלדערמען האבן אים גע־שטיצט אין דעם קאמפיין. מעיאר הודס הויפט־לייטענאנט, טרעמבלעי, איז אבער דורכגעפאלן אין מעיזאנעוו באצירק.

נעזעלשאפטלאכער קאלענדאר

דינסטאג, אפריל 8
אלגעמ. פארזאמ. פון יונגע פרויען סיס־טערהוד, 2.30 נ. מ., אין י. מ. ה. א. זאל.

דינסטאג, אפריל 15
יערלאכער פסח טיי פון מוטער פאראיין פון פרץ שול ביי מרס. מ. נייטנסאן, 335 סט. דזשאנס עווע., 3 ביז שפעט.

25־סענט טיי פון לײדיס אקז. פון כנסת ישראל שול ביי מרס. רעזניק, 402 באיד עווע., 2.30 ביז שפעט.

"סילווער טי" אין מושב זקנים, 2 ביז 9 אוונט.

אלגעמ. פארזאמ. און וואלן פון באאמ־טע אין אשכנזי שול, 8.30 אוונט, אין שול

מיטוואך, אפריל 16
טיי ביי מרס. באראדיצקי, 507 אלפרעד עווענו, 2.30 ביז שפעט. אויפזיכט פוע"צ פרויען קלוב.

פסח טיי פון מוטער פאראיין פון א. ר. שול ביי מרס. עלקין, 358 באראוס עווע., 3 ביז שפעט.

טיי פון מאקאראווער פרויען פאראיין ביי מרס. פעלדמאן, 131 באראוס עווע., 2 ביז 12.

טיי פון לײדיס אקז. פון בית יעקב שול, אין שול פון 2 ביז 11 נ. מ.

זונטאג, אפריל 20
טאנץ פון יונגע פרויען סיסטערהוד אין ראזלענד גארדנס. פרייז, צובייס.

—(::)—

וויניפעגער שטייערן ווערן פארגרעסערט

וויניפעגער שטאטיקע שטייער צאלער דערווארטן ניט קיין איבעריקס אנגענעמע סורפריזן ווען זיי וועלן קריגן זייערע שטייער־מעלדונגען דאס יאר. כאטש די פראווינץ האט געשניטן דעם מוניציפאלן צינז אויף האלב, דאך ווערט דערווארטעט אז די שטייערן זאלן דאס יאר זיין העכער ווי די פאראיאריקע 33 מילס (33 דאל. אויף יעדע טויזנט). די אורזאך איז — פארגרעסערטע אויסגאבן אין פארשיידענע דעפארטמענטן, באזונדערס אין'ם פייער און אינ'ם פאליציי דעפארטמענט.

צוויי טויטע עופה'לאך געפונען אין שניי אין א הינטער־געסל

א צווילינג, צוויי אינגלאך עופה'לאך זיינען געפינען געווארן טויטע פארגראבן אין שניי אין א הינטער געסל צווישן טאקסידא און טשארלסוואוד. לויט אן אונטערזוכונג וואס איז נעכטן געמאכט געווארן זיינען די קינדער געשטארבן ביים געבורט.

די קערפערלאך זיינען געווען איינגע־וויקלט אין א וויניפעגער צייטונג פון דעם 27טן פעברואר. זיי זיינען געווען פאר־גראבן אין א בארג שניי און זיי זיינען געווען פארפרארענע ווען זיי זיינען גע־פונען געווארן פון אינגלאך. די פאליציי זוכט איצט די מוטער פון די טויטע קינדער.

א קאנפערענץ צווישן דאמיניאן און פראווינצן וועגן אימיגראציע וועט אפגעהאלטן ווערן אין יוני

אטאווא, אפר. 8. — האנ. טשארלס סטיוארט, ציוויל־פארמאליקער אימיגראציע מי־ניסטער, האט אנאנסירט אין הויז, אז א קאנפערענץ פון פארטרעטער פון דער פע־דעראלער רעגירונג און פון פארשטייער פון די פראווינצן וועט אפגעהאלטן ווערן אין יוני, צו באטראכטן די נייע אימיגראציע פאליטיק וואס די רעגירונג האט אנגע־צייכנט.

מר. סטיוארט האט זיין דערקלערונג גע־מאכט אין פארבינדונג מיט'ן אמענדמענט פון א. א. היפס, וואס פאדערט באלדיקע הילף פאר די ארבעטסלאזע. אויף דער קאנפערענץ וועגן אימיגראציע, גלויבט מר. סטיוארט, קאן מען פארהאנדלען אויך די פראגע פון ווינטערדיקער ארבעטסלאזיקייט. — דאס איז א גלייכע זאך, גלויבט ער, באלד ווי אייניקע האבן אין הויז פאר־בונדן ארבעטסלאזיקייט מיט אימיגראציע.

פארשטייער פון די אייזנבאנען און פון די גרעסערע ארבעטס־געבער וועלן אויך איינגעלאדן ווערן צו דער קאנפערענץ ווי אויך ארבעטער פארטרעטער. — האט מר. סטיוארט געזאגט.

וואס איז שייך ארבעטסלאזע, זאגט מר. סטיוארט, אז די פעדעראלע רעגירונג איז ניט פאראנטווארטלאך פאר זייער שטיצע, ווייל דאס גייט ניט אריין אין איר יורידיקציע. זי איז אבער גרייט צו העלפן אין דער הינזיכט די פראווינצן און די מו־ניציפאליטעטן, מיט וואס זי וועט קאנען. ער האט אויך אנגעוויזן, אז לעצטן זומער איז ניט געווען קיין ארבעטסלאזיקייט, און אז די ווינטערדיקע ארבעטסלאזיקייט איז א כראנישע קראנקהייט.

מר. סטיוארט גלויבט אז ווען די פרא־ווינצן קריגן דעם קאנטראל אויף זייער אימיגראציע, ווי די רעגירונג פלאנט איצט צו טאן, וועלן זיי, ווי איצט די פעדעראַ־לע רעגירונג, ניט באשריינקען די איינ־וואנדערונג פון געזונטע און פעסיקע אי־מיגראנטן פון גרויס־בריטאניע און פון די נארדישע לענדער.

פראנעווען נייע עקספעדיציע אין לאנד פון אייביקן ווינטער

קאמאנדיר פרענק ווארסלי, וועלכער פלאנעוועט א נייע בריטישע עקספעדי־ציע אין די אנטראקטישע לענדער. די עקספעדיציע ווערט געפלאנט אויף א גרוי־סן מאסשטאב, און וועט ווארשיינלאך איינשליסן עראפלאנען.

ווארסלי איז געווען דער "סקיפער" אויף דער שיף "ענדיורענס" אין שעקל־טאנס בארימטער דרום־פאל עקספעדי־ציע.

—(:־:)—

אידישע פאמיליע פון 6 אומגעקומען אין שריפה

וואלקאוויסק, אפריל 8 (איטא). א פאמיליע פון זעקס נפשות איז אומ־געקומען אין א שריפה וואס האט ארומ־געכאפט דאס שטעטל פיעסקי ארום וואל־קאוויסק. הונדערט פאמיליעס זיינען פאר־בליבן אן א דאך איבער'ן קאפ.

—(::)—

אלד. שובערט ווידער־דערוויילט אין געווארן אין מאנטרעאל

אלדערמאן יוסף שובערט, איז לויט א ידיעה פון מאנטרעאל ווידער דערוויילט געווארן אין די נעכטיקע מוניציפאלע וואלן מיט 2,009 שטימען צו 910 פאר זיין קעגן קאנדידאט, מר. פרידמאן.

וויניק אידישע ארבע־טער גיבן אן אידיש פאר זייער מוטער שפראך

מאסקווע, אפריל 8 (איטא). — עס איז דא היינט לויט אן אפיציעלער סטא־טיסטיק באקאנט געווארן, אז פון 28 טויזנט אידישע ארבעטער אין אוקראינע האבן בלויז אכט טויזנט דערקלערט אי־דיש ווי זייער מוטער שפראך.

די צאל אידן וועלכע האבן זיך אפ־געזאגט צו אנערקענען אידיש אלס זייער מוטער שפראך האט זיך אין פארלויף פון די לעצטע דריי יאר פארגרעסערט אויף 16 פראצענט.

די אויספארשונג דערקלערט, אז די טענדענץ צו פארבייטן אידיש אויף רוסיש וואקסט זייער שטארק צווישן די אידישע ארבעטער אין אוקראינע.

—(:־:)—

15 באשטראפט אין ירו־שלים פאר באזוכן קא־מוניסטן - פארזאמלונג

ירושלים, אפר. 8 (איטא). — פון זעכצן פערזאן ארעסטירט אנומלט ביי א פאר־זאמלונג ארום אמאר מאשיי איז איין אראבער באפרייט געווארן און צען ארא־בער זיינען באשטראפט געווארן מיט 5 פונט יעדערער, פאר באזוכן אן אומגע־זעצלאכע פארזאמלונג. די איבעריקע פינף — פיר פון זיי אידן און איינער אן ארא־בער, — זיינען איבערגעגעבן געווארן צום קרייז געריכט, וואו זיי וועלן גע'משפט ווערן פאר ארגאניזירן א קאמוניסטישע געזעלשאפט.

—(::)—

פיר סאוועטישע באאמ־טע פארורטיילט צום טויט פאר ספעקולירן

זאפאראזשיע, אוקראינע, אפר. 8. — פיר באאמטע פונ'ם סאוועטישן ברויט־טראסט דא זיינען פארורטיילט געווארן צום טויט, און נאך דרייסיק באאמטע זיי־נען פארורטיילט געווארן צו פארשיידע־נע געפענגעניש טערמינען.

די אלע פארורטיילטע זיינען געפונען געווארן שולדיק אין ספעקולירן מיט רע־גירונגס תבואות לעצטן הארבסט.

—(::)—

פעלד ארבעט אין פולן שוואונג אין פריירי פראווינצן

14 קארעספאנדענטן פון סאסקעטשע־וואן און צוועלף קארעספאנדענטן פון אלבערטא האבן צוגעשיקט באריכטן צו דזש. מ. מעקיי, גענעראל אגריקולטור אגענט פון דער סי. פי. אר. אז אין א סך פונקטן אין סאסקעטשעוואן און אין אלבערטא וועלן די פארמערס אנהויבן צו פארזייען די פעלדער היינט אדער מאר־גן (מיטוואך).

באריכטן קומען אויך אן פון פארשיי־דענע פונקטן אין מאניטאבא אז די פאר־מערס זיינען גרייט צו זייען זייערע פעל־דער.

אין אייניקע פונקטן ארום רעדזשיינע האט זיך די אלגעמיינע פעלד ארבעט אנ־געפאנגען נעכטן. אין דעם דיסטריקט ארום מוס־דזשאו וועלן די פארמערס אנ־פאנגען צו זייען מארגן (מיטוואך).

סאוועט רעגירונג באשליסט צו דער־מוטיקן די פיש אינדוסטריע

מאסקווע, אפר. 7. — די סאוועט רע־גירונג האט באשלאסן צו קאלעקטיוויזירן די פיש אינדוסטריע פון לאנד און צו שיינקען איר מער אויפמערקזאמקייט, כדי אזוי צו שאפן א גרעסערן זאפאס פון פראטעין שפייז פאר דער סאוועטישער באפעלקערונג. דעם דוחק אויף פלייש, וואס איז טיילוויז א רעזולטאט פון דער לאנדווירטשאפטלאכער קאלעקטיוויזאציע וועט מען פרובירן אפמאכן מיט פיש.

די סאוועט רעגירונג האפט צו דער־גרייכן א פאנג פון 70 מיליאן טאן פיש דעם סעזאן, וואס וועט זיין אויף פופ־ציק פראצענט מער ווי לעצטן יאר.

אין דער קאלעקטיוויזאציע פון דער פיש אינדוסטריע איז די סאוועט רעגי־רונג אנטשלאסן מער ניט צו באנוצן זיך מיט קיין צוואנג. פריוואטע פיש־פאנגער וועלן אויך קריגן שטיצע אין דער פאר־מע פון נעצן און אנדערע געצייג.

די "איזוועסטיא" באקלאגט זיך, אז איין פישער קאלעקטיוו אין סיביר איז אזוי דורכגעפאלן, געווארן פון ביורא־קראטיע, אז פון די 250 מיטגלידער זיי־נען בלויז 190 ארויסגעפארן כאפן פיש. די איבעריקע זיינען געבליבן אין דער היים ווי באאמטע.